

UVOD

Predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su međunarodni privredni odnosi, kako u sferi prometa roba tako i usluga i svi međunarodni privredni ugovori koji se u vezi sa tim prometom zaključuju između privrednih subjekata iz različitih država. Predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su i međunarodna plaćanja, međunarodno sudstvo i međunarodne privredne arbitraže. Pored toga predmet međunarodnog poslovnog prava i njegovog izučavanja su i međunarodne privredne i ekonomske organizacije opšteg i regionalnog karaktera. Osim toga, predmet izučavanja Međunarodnog poslovnog prava su i privredne organizacije jedne države koje se kao subjekti javljaju u međunarodnim poslovnim odnosima.

2. NACELA MEDJUNARODNOG POSLOVNOG PRAVA

Mnogi opšti principi međunarodnog prava, primenjuju se i na međunarodne privredne odnose, jer se često radi o opšte prihvaćenim principima – nacelima:

1. Nezavisnosti država; 2. slobode opstanka država i njihovog postojanja; 3. ravnopravnosti država; 4. odgovornosti za pricinjenu štetu i obavezu naknade te štete; 5. dobrovoljnosti; 6. ne mešanja u unutrašnje odnose država; 7. teritorijalnog integriteta; 8. načelo reciprociteta, odnosno uzajamnih pogodnosti.

Ova načela, iako su najbliža međunarodnom javnom pravu i tamo se detaljnije izučavaju, ona su indirektno značajna i primenjuju se i na odnose međunarodnog poslovnog (privrednog) prava.

U načela međunarodnog prava mogu se istaci i načela:

1. Slobodne trgovine; 2. slobodnog saobraćaja i trgovine; 3. sloboda suvozemnim i vazдушnim komunikacijama; 4. sloboda transfera novca, novčanih vrednosti i dobiti, 5. načelo najpovoljnije nacije; 6. načelo reciprociteta; 7. minimalni sistem; 8. načelo nacionalnog tretmana; 9. preferencijalni tretman (klauzula povlašćenja položaja); 10. sistem pravicnog tretmana.

2.1 Načelo slobodne trgovine

Polazi od toga da je slobodna trgovina u principu bez ikakvih ograničenja i zabrana. Slobodna trgovina označava i slobodno formiranje cena, bez uplitanja sa strane, ograničenja od strane države i sl. U vezi sa ovim načelom postavljaju se ustanove koje imaju za cilj da unapredi slobodnu trgovinu ili istu oteža. U tom cilju potrebno je istaci institut monopola, preferencijala i izjednačenja. Monopol je kao ustanova, suprotan principu slobodne trgovine. Subjekti koji imaju monopol u sferi proizvodnje, prometa, u dobroj meri ograničavaju slobodnu trgovinu drugim privrednim subjektima. Monopol je ograničenje, a često i isključenje principa slobodne trgovine za neke subjekte, a za druge neograničenu slobodu. Preferencijalni institut, omogućava povlašćeni položaj određenim privrednim subjektima. Država, vrlo često, kada je zainteresovana za uvećanu međunarodnu privrednu saradnju, razmenu sa određenom državom daje domaćim subjektima niz preferencija (povlašćene carinske stope, povoljnijeg režima uvoza) kako bi unapredila robnu razmenu sa određenim privrednim subjektima iz konkretne države.

Izjednačenje tretmana poslovnih, privrednih subjekata, predstavlja i cilj savremene trgovine, odnosno slobodne trgovine, gde bi svi privredni subjekti uzivali iste uslove poslovanja. U međunarodnoj trgovini se smatra da se to postize putem sistema klauzule najvećeg povlašćenja, kojom se osigurava podjednako postupanje prema svima.

Sloboda trgovine je u praksi, u izvesnom smislu, pretrpela mnogobrojna ograničenja, bilo – propisivanjem autonomnih ograničavajućih propisa od strane jedne države, bilo – mnogim konvencijama od strane dve ili više država. Tako, na primer, na međunarodnom planu, sloboda trgovine je u određenim oblastima ograničena ili zabranjena, kao na primer, zabranjena je trgovina opojnim drogama, zatim nekontrolisana trgovina oružjem, municijom, eksplozivima. Pored toga, na međunarodnom planu, ne postoji sloboda trgovine sa ljudima, već naprotiv zabranjena je tkz. „trgovina belim robljem“.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com